

VIU
L'ÒPERA! **TURANDOT** Giacomo Puccini

AUDITORI DEL CÈNTRIC ESPAI CULTURAL

Divendres 9
de juny | 17.30 h

Enregistrat el 2023 a la Royal Opera House

Durada 130 minuts

EQUIP CREATIU

Director d'escena
Andrei Serban

Escenografia
Sally Jacobs

Director d'orquestra
Antonio Pappano
Orquestra de la
Royal Opera House

Coreografia
Kate Flatt

Director de la reposició
Jack Furness

Disseny d'il·luminació
F. Mitchell Dana

Director del cor
William Spaulding
Cor de la Royal Opera

Coreòloga
Tatiana Novaes
Coelho

REPARTIMENT

Princesa Turandot
Anna Pirozzi

Liù
Masabane Cecilia
Rangwanasha

Ping
Hansung Yoo

Pong
Michael Gibson

Calaf
Yonghoon Lee

Timur
Vitalij Kowaljow

Pang
Aled Hall

Emperador Altoum
Alexander Kravets

Mandarin
Blaise Malaba

PRESENTACIÓ

Giacomo Puccini va morir el 1924, deixant inacabada l'òpera *Turandot*. La finalització de l'obra va anar a càrrec de Franco Alfano, qui va respectar els materials i la tècnica compositiva del Mestre de Lucca. L'estrena tingué lloc a l'Scala de Milà el 25 d'abril de 1926, amb Arturo Toscanini a la batuta i el gran tenor espanyol Miguel Fleta encarnant el personatge de Calaf.

Amb aquesta darrera òpera, Puccini va tornar als ambients exòtics que tan bon resultat li van donar amb *Madama Butterfly*. En aquesta ocasió va situar l'argument en una antiga i imaginària Xina imperial. Puccini completava així el seu recorregut per paisatges sonors tan diferenciats com el París de *La Bohème* o el salvatge oest americà de *La fanciulla del West*. L'exercici d'ambientació musical és una de les més grans creacions de la història de l'òpera.

I és que *Turandot*, a més de transportar-nos dues hores a la Xina, atresora a la seva partitura una de les àries més conegudes de tots els temps, i que és la causant de l'afició de moltes persones pel gènere líric. Estem parlant de "*Nessun Dorma*", una peça musical que ha traspassat el món de l'òpera i que trobem en pel·lícules, anuncis publicitaris i amb mil versions en diferents estils.

Però *Turandot* no és només "*Nessun Dorma*"; al llarg d'aquesta meravellosa òpera ens trobem amb pàgines tant reeixides com l'ària de Liù del primer acte, "*Signore, ascolta!*"; el deliciós trio de ministres Ping, Pang i Pong del segon acte, "*Ho una casa nell' Honan*"; o la imponent ària de la princesa Turandot, "*In questa reggia*", amb la que es presenta a tothom rememorant l'infortuni d'una antiga princesa a qui ara vol venjar amb les terribles proves als seus pretendents. També excel·lent és la instrumentació que Puccini utilitza per dotar de major realisme aquest viatge musical a l'orient, amb la presència d'instruments de timbre poc escoltats, com el saxòfon acompanyant un cor de nens al primer acte, o la gran secció de percussió amb instruments que ens transporten a paisatges exòtics, com els gongs, tam-tams, lires, campanes tubulars i d'altres.

L'equilibri també és un dels ingredients màgics d'aquesta òpera, ja que a més de Turandot i Calaf, compta amb el personatge de Liù, que rep un tracte exquisit musical per part de Puccini, elevant el seu paper al nivell de la parella protagonista. Igualment essencial és la presència del cor, fonamental en el seu paper com a poble de Pequín.

I com no, la fantàstica tensió dramàtica, segell del mestre Puccini, està present des del primer compàs, on descobrim quina serà la trampa de l'òpera ("*Popolo di Pekino!*") i ens submergim en la història de la princesa i el príncep de nom desconegut. Són aquests alguns dels motius pels quals *Turandot* està entre les òperes més representades arreu, havent comptat amb cantants i directores i directores d'escena com Franco Zeffirelli o Núria Espert, qui amb la seva *Turandot* reinauguraria el gran Teatre del Liceu el 1999.

Turandot és, doncs, una pàgina operística imprescindible, que a més ha servit de porta d'accés al món de l'òpera des de fa gairebé un segle. Descobrir-la és un plaer impactant com pocs i revisitar-la sempre és enriquidor, ja que les grans obres artístiques sempre ens plantegen nous reptes cada cop que les tornem a gaudir.

Una festa de colors, dansa i drama des del Covent Garden

El març d'aquest any 2023, s'estrenava a la Royal Opera House de Londres aquest muntatge de *Turandot* en la intemporal producció d'Andrei Serban, que porta delectant els espectadors des de la seva estrena a Los Angeles, l'any 1984, i que des d'aleshores ha esdevingut un clàssic.

L'espectacular i emocionant posada en escena, una desfilada de colorit, dansa i drama, s'inspira en les tradicions teatrals xineses i italianes per evocar una visió de l'antiga Xina impregnada de llegenda i fantasia.

El prestigiós director Antonio Pappano dirigeix un repartiment de talla mundial, encapçalat per Anna Pirozzi. La soprano italiana encarna el formidable paper de la freda i implacable Turandot, considerat un dels més desafiadors del repertori per a soprano, ja que requereix un immens poder vocal, així com una formidable presència escènica. I com el misteriós príncep Calaf, disposat a arriscar-ho tot, brilla el tenor sud-coreà Yonghoon Lee. Una parella lírica de luxe per un ambiciós i sumptuós muntatge que va fer les delícies, un cop més, del públic del Covent Garden.

TURANDOT

ACTE I

La princesa Turandot de Xina ha fet un jurament segons el qual cap home aconseguirà posseir-la. No obstant, ofereix als seus pretendents una oportunitat: si un d'ells pot respondre correctament tres endevinalles, podrà casar-se amb ella. Si no, haurà de morir. Dins de les muralles de Pequín, una multitud espera l'execució del Príncep de Pèrsia, que ha fracassat en la prova dels enigmes. Mentre els guàrdies aparten la gent del poble, un vell cec cau a terra, i és ajudat per la seva jove acompanyant. Un noi acudeix en la seva ajuda, i reconeix en el cec a l'exiliat Rei Timur de Tartària. Ell es presenta com Calaf, el fill de Timur, que fou separat del seu pare després de perdre el seu regne.

L'acompanyant de Timur és Liù, una antiga esclava que ha estat cuidant d'ell des del seu exili. Resulta evident que Liù sent un profund afecte per Calaf. Els criats del botxí introdueixen en el palau el Príncep de Pèrsia. Arriba Turandot per confirmar la mort del Príncep. Calaf queda horroritzat però, tan aviat veu la Princesa, queda captivat per la seva bellesa. Malgrat els advertiments dels ministres Ping, Pong i Pang, ell es promet conquerir Turandot. Liù l'implora

que marxi amb ella i amb Timur. Calaf intenta consolar-la, però es manté ferm en el seu propòsit i toca el gong per indicar la seva intenció de conquerir la Princesa.

ACTE II

Ping, Pong i Pang es lamenten de les interminables execucions provocades per l'obstinació de Turandot. Cadascun d'ells desitja abandonar Pequín per la pau del país. Arriben uns homes savis que duen els papers que contenen les respostes als enigmes de Turandot. Calaf, que s'ha donat a conèixer com el Príncep Desconegut, és conduït davant el pare de la princesa, l'emperador Altoum. Aquest prega al Príncep Desconegut que marxi, i li recorda que haurà de morir si no aconsegueix respondre correctament les endevinalles, però Calaf persisteix en la seva obstinació. Arriba Turandot i explica el motiu de la seva crueltat. Molts segles abans, la seva avantpassada, la Princesa Lo-u-Ling, fou violada i assassinada per un invasor. Turandot es veu a si mateixa com la reencarnació de Lo-u-Ling, i ha jurat que ningú aconseguirà posseir-la. Els enigmes constitueixen la seva única concessió, i recorda a Calaf que fins aleshores sempre han conduït a la mort. La Princesa li pregunta a Calaf: quin és el fantasma que cada nit neix de nou en els homes i mor cada dia? Què vibra igual que una flama i no és flama, i si mors es refreda i si somies la conquesta, crema? Quin és el gel que crema i com més crema més fred és, i que si et vol lliure et farà més esclau? Animat per la multitud, Calaf respon correctament: Esperança! Sang! Turandot! La Princesa és ara seva. Però el jove no desitja que Turandot es lliuri a ell a contracor i proposa una altra prova. Ella no coneix el seu nom; si pot descobrir-ho durant la nit, ell es mostra disposat a morir en sortir el sol. Si no, la posseirà.

ACTE III

Calaf espera l'alba mentre les veus dels heralds anuncien que ningú haurà de dormir fins que s'hagi descobert el nom del Príncep Desconegut. Calaf confia en conquerir Turandot. Ping, Pong i Pang intenten aconseguir que marxi, oferint-li dones molt belles, riqueses i glòria si renuncia a Turandot. Però Calaf es manté ferm, cosa que irrita als ministres i enfureix a la multitud, que comença a amenaçar-lo. Timur i Liù han estat descoberts i són arrossegats al palau. Havien estat vistos amb Calaf el dia anterior i es sospita que coneixen el seu nom. Es convoca a Turandot, que ordena que Liù sigui torturada fins que reveli la identitat del Príncep Desconegut. Liù explica a la princesa que podrà suportar la tortura gràcies a l'amor que sent pel desconegut. Com segueix negant-se a desvetlla el seu nom, decideix matar-se. Timur lamenta la seva mort. Calaf i Turandot es queden a soles i el jove acusa la princesa d'inhumanitat. Al principi, ella es mostra freda e implacable, però finalment sucumbeix a l'abraçada de Calaf. Com segueix sense voler que Turandot es casi amb ell a contracor, Calaf li diu el seu nom i es sotmet al seu poder. La princesa convoca l'Emperador i el poble i declara orgullosament que ja coneix el nom de l'estranger. Es diu Amor, afirma. Mentre Calaf i Turandot s'abracen, el poble ho celebra alegrement.